

برنامه ای که این بار جهت اجراء به شما عزیزان پیشنهاد میگردد به بررسی یکی از اقدامات مهم جامعه بهائی یعنی "اقدام اجتماعی" می پردازد و سعی دارد ما را با هدف از این اقدامات و اهمیت آن آشنا نموده و به تفکر در خصوص چگونگی انجام آن ترغیب نماید.

با توجه به اینکه واحد اول از کتاب ۱۳ مؤسسه روحی به "مشارکت در اقدام اجتماعی" میپردازد و مطالعه آن میتواند در این مسیر هر یک از ما را مساعدت نماید، پیشنهاد میگردد در قسمت شور و مشورت برای مطالعه آن برنامه ریزی نمائید.

موفق باشید

حضرت بهاء الله میفرماید:

"در جمیع احوال انسان باید متشبث شود به اسبابی که سبب و علت امنیت و آسایش عالم است".

مجموعه الواح بعد از کتاب اقدس ص ۱۵۰

عنوان: اقدام اجتماعی

قسمت روحانی

۱-مناجات شروع

۲-مناجات دوم

۳-بیانات مبارکه حضرت بهاء الله

۴-بیانات مبارکه حضرت عبدالبهاء

۵-بخشهایی از رساله مدنیه

قسمت اداری

۶- قسمتی از دستخطهای بیت العدل اعظم الهی

۷- بخشهایی از سند اقدام اجتماعی

۸- اقدامات اجتماعی در زمان حضرت عبدالبهاء

۹- فلسفه اجتماعی بهایی

۱۰-شور و مشورت

الف: در بین چند خانواده در محله های کوچک خود چگونه میتوانید یک اقدام اجتماعی را طرح ریزی کنید؟

ب: شاید مایل باشید با اعضاء جمع خود برای مطالعه کتاب ۱۳ برنامه ریزی نمائید

۱۱-برنامه نونهالان و نوجوانان عزیز

قسمت اجتماعی

۱۲-انس و الفت

۱۳-مناجات خاتمه (به انتخاب جمع)

۱- مناجات شروع

ای پروردگار این دوستان بزرگوار را مؤید و موفق به رضای خویش فرما و خیرخواه بیگانه و خویش کن به جهان ملکوت ابدی در آر و از فیض لاهوت نصیب بخش بهائی حقیقی کن و ربّانی صمیمی فرما و از مجاز برهان و در حقیقت مستقرّ فرما آیات ملکوت کن و کواکب درخشنده در افق ناسوت نما سبب راحت و آسایش عالم انسانی فرما و خادم صلح عمومی کن کلّ را از باده وصایا و نصایح خویش سر مست کن و جمیع را در سبیل تعالیم خود روش و سلوک عطا بخش.

مجموعه مناجاتهای چاپ آلمان ص ۴۱۲

۲- مناجات دوم

خدایا تو واقفی و دانا که جز خیر نیتی نداریم و بغیر صلح و صلاح با عموم مقصدی نجوئیم طیوریم بال و پر شکسته بال و پری عطا فرما تا سبب راحت و آسایش عالم وجود شویم و علّت خیر خواهی کلّ نفوس گردیم خدمت بعالم انسانی کنیم و همّت در منفعت عمومی نمائیم خدایا ما را موفق بعمل بگردان تا بآنچه امر فرمودی قیام نمائیم جز تو نجوئیم و نگوئیم و جز در بیابان محبتت نیوئیم.

ع ع

منتخبات مکاتیب ج ۲ ص ۱۶

۳- بیانات مبارکه حضرت بهالله

"آنچه سبب نفع عالم است هر چه باشد لدی الله مقبول و محبوب و دون آن هرچه باشد مردود چه که این ظهور محض نجات و اصلاح و اتّحاد و اتّفاق و راحت اهل عالم بوده " .

گلزار تعالیم ص ۱۷۰

"باید از شما ظاهر شود آنچه که سبب آسایش و راحت بیچارگان روزگار است."

گلزار تعالیم ص ۱۷۱

"در صدد تهذیب امم و اصلاح عالم باشید . همت را بزرگ نمائید و به اسم حقّ بر تربیت نهالهای مغروسه قیام کنید و در خیرات سبقت گیرید . عمل کلّ عند الله واضح و مشهود و اجرش در خزائن عصمت محفوظ . از حقّ می طلبیم کلّ را مؤید فرماید بر آنچه از قلم اعلی در این حین نازل شده و ظاهر گشته .

آیات الهی ج ۲ ص ۳۵۰

"تدبّروا و تکلموا فی ما یصلح به العالم وحاله"

مضمون: "تفکر کنید و تکلم کنید در آنچه به آن عالم و حالش اصلاح می شود."

مجموعه الواح ملوک و سلاطین

۴-بیانات مبارکه حضرت عبدالبهاء

"حواس و قوای باطنیه اعطا گشته که در امور خیریه جمعیت بشریت صرف نمائیم و به عقل دوربین بین اجناس و انواع موجودات ممتاز شده دائماً مستمراً در امور کلیّه و جزئیّه و مهمّه و عادیّه مشغول گردیم تا جمیع در حصن حصین دانائی محفوظ و مصون باشیم ."

کتاب ۸ واحد ۱ ص ۱۲۴

"شخص خبیر و بصیر چون سراج منیراست و سبب فلاح و صلاح عالم کبیر و صغیر. به موجب ایمان و پیمان در خیر عالمیان کوشد و در راحت جهانیان ."

گلزار ص ۴۷۴

"همت بر آن بگمارید که سبب حیات و بقا و سرور و فرح و راحت و آسایش جهانیان گردید خواه آشنا و خواه بیگانه خواه مخالف و خواه موافق."

منتخبات مکاتیب ج ۱ ص ۲۴۸

" شرافت و مفخرت انسان در آنست که بین ملاً امکان منشأ خیری گردد. در عالم وجود آیا نعمتی اعظم از آن متصوّر است که انسان چون در خود نگرد مشاهده کند که به توفیقات الهیه سبب آسایش و راحت و سعادت و منفعت هیئت بشریه است؟ لا والله. بلکه لذت و سعادت اتم و اکبر از این نه. تا به کی بپر نفس و هوی پرواز نمائیم و تا به کی در اسفل جهل به نکبت کبری چون امم متوحّشه بسر بریم؟ پروردگار چشم عنایت فرموده که در آفاق بنگریم و آنچه وسیله تمدّن و انسانیت است به آن تشبث نمائیم و گوش احسان شده تا کلمات حکمیّه عقلا و دانایان را استماع نموده و پند گرفته کمر همّت به اجرای مقتضیات آن بر بندیم. حواس و قوای باطنیه عطا گشته که در امور خیریّه جمعیت بشریت صرف نمائیم و به عقل دوربین بین اجناس و انواع موجودات ممتاز شده، دائماً مستمراً در امور کلیّه و جزئیّه و مهمّه و عادیّه مشغول گردیم تا جمیع در حصن حصین دانائی محفوظ و مصون باشیم و در کلّ احیان به جهت سعادت بشریه اساس جدیدی تأسیس و صنّع بدیعی ایجاد و ترویج نمائیم. چه قدر انسان شریف و عزیز است اگر به آنچه باید و شاید قیام نماید و چه قدر رذیل و ذلیل است اگر از منفعت جمهور چشم پوشیده در فکر منافع ذاتیه و اغراض شخصیّه خود عمر گرانیامیه را بگذراند . "

رساله مدنیه ص 5, 2

۶- قسمتی از دستخط های بیت العدل اعظم الهی

"یک اقدام اجتماعی هر چقدر هم در ابتدا کوچک باشد نشانه ایست از اینکه یک جمعیت در درون خود قابلیت بسیار مهم را پرورش میدهد که امکاناتی بی شمار و اهمیتی فراوان برای قرون آینده دارد. قابلیت یادگیری اینکه چگونه می توان تعالیم این ظهور اعظم را در ابعاد گوناگون حیات اجتماعی به کار گرفت. مجموعه این چنین ابتکاراتی به غنی کردن مشارکت در گفتمان های متداول در اجتماع در سطح فردی و جمعی نیز کمک میکند و همان طور که انتظار میرفت دوستان بیش از پیش به اشتغال فزاینده در حیات اجتماع جلب میشوند - پیشرفتی که بالقوه از همان ابتدا در الگوی عمل یک محدوده جغرافیایی موجود میباشد اما اکنون آشکارتر شده است."

۲۹ دسامبر ۲۰۱۵

و نیز میفرمایند:

"خدمت به دیگران صراط مستقیم و راه نجات و فلاح است آن را شعار زندگی خود قرار دهید حضرت عبدالبها مثلّ اعلاّی زندگی شما است به پیروی از آن حضرت طرّق عملی برای خدمت به هموطنان عزیز خود را البته خواهید یافت. دست اندر دست دیگران و دوش به دوش دیگر شهروندان آن سرزمین مقدس برای ترویج امور عام المنفعه جهد و کوشش نمایید . "

۹ سپتامبر ۲۰۰۷

هدف فعالیتهای بهائی در عرصه توسعه اجتماعی و اقتصادی، پیشبرد رفاه مردم از همه طبقات اجتماع، قطع نظر از باورها و پیشینه آنها می باشد. این فعالیتها نمایانگر مساعی یادگیری جامعه بهائی در راه به کار بستن توامان آموزه های بهائی و دانش موجود در زمینه های مختلف مجهودات بشری، در رابطه با واقعیات اجتماعی و برای ایجاد تغییرات سازنده اجتماعی است. منظور از این فعالیتها نه اعلان عمومی دین بهائی و نه تبلیغ و جلب مردم به این آئین می باشد ...

اقدام اجتماعی با هر بُعد و هر میزانی از پیچیدگی باید بکوشد تا از برداشتهای ساده انگارانه و تحریف شده در باره علم و دین برکنار بماند. بدین منظور باید از دوگانگی تخیلی بین عقل و ایمان که عقل را به قلمرو شواهد تجربی و استدلالات منطقی محدود میکند و ایمان را با خرافات و افکار غیر عقلانی ارتباط میدهد اجتناب نمود. فرایند توسعه باید عقلانی و سیستماتیک باشد و توانمندیهای علمی را - مثل مشاهده، اندازه گیری و آزمایش - موشکافانه نظرها - شامل شود و در عین حال وقوفی عمیق نسبت به ایمان و اعتقادات روحانی داشته باشد. به فرموده حضرت عبدالبهاء "ایمان دانستن است و عمل خیر مجری داشتن." ایمان و عقل را میتوان از صفات روح انسانی دانست که از طریق آنها میتوان بینش و دانش در باره ابعاد مادی و معنوی وجود را کسب نمود. این دو عامل شناسائی قدرتها و قابلیتهای نهفته در افراد و در کل عالم انسانی را ممکن میسازند و مردم را قادر مینمایند تا برای تحقق این استعدادها تلاش کنند....

اقدام اجتماعی طیفی وسیع دارد و می تواند از مساعی نسبتاً غیر رسمی و کوتاه مدت گروه کوچکی از افراد تا برنامه های توسعه اجتماعی و اقتصادی با میزانی از پیچیدگی و پیشرفتگی که توسط سازمانهای ملهم از تعالیم بهائی اجرا میشود را شامل گردد. تجربه روشن میسازد که تأثیرات متقابل فرایندهائی که به اقدام اجتماعی منتهی می گردد را نمیتوان به صورت یک فرمول واحد توصیف نمود. اما دامنه و پیچیدگی اقدام اجتماعی، قطع نظر از اوضاع و احوال، باید در هر زمان متناسب با منابع انسانی موجود در جامعه برای انجام آن اقدام باشد. به علاوه مالکیت آن اقدام متعلق به خود جامعه است که این نیز حاکی از وجود میزانی از اراده جمعی است.

بعد از صعود جمال مبارک احبّای ایران که نعمای بی کرانی را از مظهر ظهور الهی دریافت نموده بودند، اکنون تحت سرپرستی خردمندان و پر مهر و محبّت حضرت عبدالبهاء پرورش می یافتند. با جاری شدن سیل الواح مبارک که بعضی از آنها به اقصی دهات ایران ارسال می شد، آن حضرت نه تنها موفق به تشویق گسترش جامعه بهائی ایران گردیدند، بلکه توانستند در حیات جمعی آنان تقلیب و تحوّل عمیق ایجاد نمایند. در دوران قیادت حضرتشان در تمام مناطق آن کشور تعداد مستظّلین در ظلّ امر مبارک چندین برابر شد و برای نظام بخشیدن به خدمات تبلیغی احبّای ایران، اوّلین اقدام سیستماتیک به عمل آمد. همچنین در این دوران بود که هیئتهای مشورتی ابتدائی که طلایه محافل روحانی آینده بودند، تأسیس گردید و جامعه را قادر ساخت که مسئولیت اداره امور خود را بر عهده بگیرد. بعلاوه در موقعی که آن کشور عملاً فاقد مدارس دولتی بود و آموزشی که در مدارس مذهبی ارائه می شد بسیار ناقص بود، اوّلین مدارس بهائی تأسیس گردید و بعضی از آنها مآلاً در سراسر کشور شهرت یافت. به دنبال آن، با کمک پرستاران، مربیان و اطبّای بهائی که از اروپا و آمریکا به ایران رفتند، کلینیک ها و سایر امکانات پزشکی فراهم گردید. در طول یک دوره سی ساله، جامعه بهائی چنان قوی شد که با وجود تصوّرات غلط رایج در مورد دیانت بهائی، فضایل اخلاقی اعضای آن مورد تأیید عالی و ادانی قرار گرفت.

فلسفه اجتماعی بهایی دیدگاهی جهانی برای توضیح روابط ضروری و پویای بین مردم و ملیت‌ها را ارائه می‌دهد. شما می‌توانید آن فلسفه اجتماعی را در آثار و تعالیم حضرت عبدالبهاء بیابید، که به موارد خاصی از مشکلات و نابرابری‌های اجتماعی اشاره کرده‌اند، ولی آنها را در پس‌زمینه یک دیدگاه جهانی گسترده و یکپارچه توصیف نمودند. آن دیدگاه جهانی منحصر به فرد درباره سرنوشت بشر، وحدت جهانی را به صورت نقطه اوجی در تاریخ جمعی ما می‌بیند. حضرت عبدالبهاء به ما آموختند که ضروری است که برای دیدن پدیده‌های اجتماعی به صورت فرایندهای یکپارچه، لازم است که نگرشی جهانی به موقعیت کلی بشر داشته باشیم و آن‌ها را صرفاً مجموعه‌ای از اتفاقات مجزا و نامربوط نبینیم. ایشان در نوشته‌ها و سخنرانی‌های خود در تشخیص مشکلات اجتماعی دیدگاهی جهانی اتخاذ نموده و سپس آنها را فراتر از تقسیمات دوتایی معمول با توجه به موقعیت بررسی می‌کردند تا نشان دهند تمرکز بر فقط یک جنبه از یک مشکل می‌تواند موجب تفکری ساده‌انگارانه شود که فاقد چهارچوب معیار منسجمی است...

بیابید به چند نمونه از دیدگاه کلی و بی‌طرفانه حضرت عبدالبهاء نگاهی بیندازیم:

حضرت عبدالبهاء از جنبش کارگری دفاع کردند، ولی بر خلاف نگرش مارکسیست، روند تاریخ و جامعه را بر اساس طبقات در حال رقابت تعریف ننمودند. ایشان از حقوقی مناسب برای امرارمعاش برای کارگران، تقسیم سود میان کارگران توسط کارفرمایان، و... حمایت می‌کردند. در عین حال، ایشان تقاضاهای ستیزه‌جویانه و افراطی را از هر دو طرف رد می‌کردند. تعالیم بهایی ما را به از بین بردن شکاف بین فقیر و غنی به عنوان یکی از اصول اساسی یک جامعه عادلانه و پیش‌نیازی برای صلح جهانی دعوت می‌کنند. حضرت عبدالبهاء افراط در سرمایه‌داری و مادی‌گرایی نهفته در آن را محکوم نمودند، ولی به فروپاشیدن تملک خصوصی دعوت نکردند - در حقیقت، ایشان نیاز به انگیزه‌های فردی در نظام اقتصادی را تأکید کردند. همچنین حضرت عبدالبهاء کار را به درجه عبادت ارتقاء دادند، مسئولیت فردی را تشویق کردند، و توصیه فرمودند که هر کس با یادگیری و انجام یک حرفه، شغل، تجارت، یا صنعت به کار مفیدی بپردازد...

اقدامات ایثارگرانه حضرت عبدالبهاء - به خصوص غذا دادن به گرسنگان - در طول سال‌های پرآشوب جنگ جهانی اول و در پی سقوط امپراطوری عثمانی، منبع صلح و آشتی در فلسطین شد و عشق، مهربانی و خدمات ایشان به همه احزاب در حال ستیز نمونه نگرشی جهانی است که همه بهاییان تلاش می‌کنند ظاهر سازند... حضرت عبدالبهاء بی‌عدالتی‌های اجتماعی را، که مردم را به فرقه‌های جدا تقسیم می‌کنند، محکوم نمودند. با این وجود، ایشان هرگز هیچ گروه، طبقه، نژاد، دین، یا ملیتی را محکوم ننموده یا از آنها بت‌نساختند و همه آنها را در سایه تعالیم جدید بهایی درباره یگانگی بشر می‌دیدند. به عبارت دیگر، تعالیم حضرت عبدالبهاء عوامل اجتماعی را که عامل بی‌عدالتی هستند تشخیص داده و راه‌حلهایی عملی و روح‌انی برای اصلاح آنها از طریق قانون و یک نظام حکومتی جهانی پیشنهاد می‌کنند.

سایت وحدت عالم انسانی